

Előfizetési árak:
 Egy évre 10.— krt
 Félévre 5.—
 Negyedévre 2.50 —
 Egy hónap 1.—
 Egy nap 4 kr
 Megjelenik minden nap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Főpacz, a város házával szembe.
Hirdetések:
 Egy hasábon post soronként 5 kr-ért számítottak.

Miért imádkozunk ?

Debreczen, február 9.

(D.) Az existencia, vagyis a lét mozgató ereje a concurrentia, vagyis a verseny. A politikában, mint a társadalomban, a társadalomban mint a családban. Ámde ez a verseny a politikában, álszűgyenből és igen hibásan „ellenőrzés”-nek van elkeresztelve, amely átkeresztelés értelme szerint az ellenzék a kormány nyal nem versenyez, hanem ellenőrzí, ami pedig a szó szoros értelmében véve: nem igaz! Csak akkor igaz ha elfogadjuk, hogy versenyez és az ellenőrzést a versenytől kifolyólag cselekszi.

Hazafiságból? Nos hát nagyon természetesen hogy hazafiságból is. De aki ezt a kitélt hazafiság, a valóságban elfogadja, az ne tagadja a spiritualizmust, ne tagadja, hogy a lélek és test kétféle, mint ahogy kétféle a politikai versenyben a hazafiság és az önérdék. A hazafiság a lélek, az önérdék a test. Már pedig amint Solon valamikor Croesusnak mondta, hogy az ember a földi életben nem nevezheti magát boldognak, ugyanazzal a joggal mondható az is, hogy az ember a földi életben nem nevezheti magát léleknek. A politikai, de semmiféle küzdőtéren nem jelenhet meg mint igazságtalán, hanem magával kell vinnie a testet is, tehát megjelen mint ember! Mint ember aki lélekből és testből áll. A test pedig tudvalevőleg anyag és az ő érdeke nem szellemi. De igen

is, a szellem befolyása alatt álló anyagi. A szellem fejlettségétől függ most már, hogy mennyire képes magát érvényesíteni a test felett, és hogy mennyivel lehet egyik ember tisztább, nagyobb hazafi a másiknál.

A versenynél így versenyez emberrel szemben az ember, ami kizárja azt a feltevést, hogy a nagyobb hazafiság a kormányon, vagy megfordítva, nem a kormányon, de az ellenzéken létezik. Hanem a körülmények igen is, a verseny természetéhez nagyban hozzá szoktak járulni.

Mi a verseny jelszava? Győzzön a jobb! Mivel bizonyíthatja a kormány az ő jóságát? Az ő tetteivel. És az ellenzék? Az ő beszédeivel. Persze, mert cselekvési tere nincs.

De hát hogy bizonyíthat a beszéd? Ugy, hogy a versenytárs cselekedetének jóságát, helyességét kétségbe vonja, kétségbevonja pedig azért, mert ezzel akarná bizonyítani, hogy ő jobban és helyesebben tudná csinálni.

És ez ellen az ellenzéki verseny ellen nem csak hogy kifogásunk nem lehet, sőt a mozgató erő szempontjából elkerülhetetlenek és feltétlenül szükségesnek tartjuk. Hanem ha kifogásunk lehet valami ellen, akkor igen is, kifogásunk lehet a modor ellen, már t. i. ha ez a verseny kiméletlen modorban tartatik. Mert amint hogy a verseny szükségét állíthatjuk és beismerjük, hogy ahhoz a versenyhez mindenkinek joga van, ugyan oly

igazságszeretettel állíthatjuk, hogy a durvasághoz, kiméletlenséghez, senkinek joga nincs. Még a gyanusításhoz is van. Hiszen többé kevésbé, de gyanusítással jár minden vád. Ámde tessék azt úgy előadni, hogy a vádlott felett egyuttal pálcát ne törjön, ártatlansága lehetőségét, jóakarátát kétségbe ne vonja és mert a vád már maga is méreg, tehát a humanizmus úgy kívánja hogy válógassa meg a szavakat.

Mert legyen kegyes elhinni az ellenzék, hogy durvasággal, kiméletlenséggel, tekintélyt nem ismeréssel, sem a maga igazságát, sem a maga, sem a parlament tekintélyét nem emeli, hanem igenis, annyira provokálja a másik fél türelmét hogy az is kiméletlenkedik, sőt ami annál is rosszabb: makacscsá lesz!

De hát miért beszéljük most mindezeket? Talán mert a jelen ülészak alatt valami nagy durvaságok fordulnak elő? Nem! Sőt épen az ellenkező okból. Azért beszéljük, mert a jelen és múlt évi helyzet közt óriásilag nagy a különbség! A tavaly ilyenkor parlamenti nem áll másból, mint veszekedésből, durvaságból, gyanusítás és rágalmozásból, kötekedésből, huzavonából, obstrukcióból, szóval mindenből csak méltóságos vitatkozásból, csak tisztességes versenyből nem.

És mi ezért érték vele? Azt hogy a többséget, a kormányt, elkeserítették és indokoltá tették az újjálasztások időelőtti behozatalát és a turbulens

TÁRGYA.

Csak nézem...

Csak nézem, nézem szende képed,
 Csak hallgatom pajzán szavad,
 Olyan bűbajos a beszéded,
 Olyan bűbajos vagy magad!
 Minthogyha kis madár csicseregne
 Gyönyörű, tünde, szép danát:
 Szavad belécseng a szívembe
 S titkos szerelem hatja át.

Csak nézlek, nézlek álmodozva
 Mint tulvilági, égi lényt,
 Ki nekem az üdvöt lehozza
 S utamra hint mennyei fényt.

Mi vagy te, drága szép leányka?
 Valóra vált édes remény?
 Lény, amelynek nincsen árnya?
 Megfejtethetlen tünemény?

Órók tavasz a Himaláján?
 Vagy játszi napsugár talán,
 Mely megtörik a lányka báján?
 Szemény, való? Órók talány?

Nem az. Több. Angyal, földi angyal!
 Ki érettem a földre szállt,
 Ártatlan, tiszta, mint a hajnal
 S énnékem egy egész — világ.

Juhász Sándor.

Őrség elosztás.

Irta: B. I.

Csikorgó téli hideg van. Már elütötte a tizenegyet is, a kancsi szemü nap még is oly álmosan pislog, mintha még csak most fujnák a takarodót, pedig ihol ni: a cigány kürtös már az őrség elosztásra hívja a legénységet. Fújja, fújja, de úgy, hogy majd kiszakad füstös nyakán az ér a belső melegségtől, míg a külső metsző hidegtől csepp hívja, hogy oda nem ragad remegő keze a ragyogó kúrthöz.

Megmozdulnak a folyosók. Sorakoznak az őrségek. A napos, tizedes, meg az őrparancsnok osztogatják a legénységnek az éles töltényeket. Se szó, se beszéd: csak itt-ott hangzik el egy-egy csattanás, mintha valakit pofon ütöttek volna. S ha hirtelen oda vetjük fejünket, egy czövek-egyenest álló bakát láthatunk félre esuszott sapkával s előtte egy szikrázó szemü tyrannust: a napos tizedest.

— Toll a sapkán, tenyér az arczon — ez tiszta munka. Se szó, se beszéd! Panktum!!

Egyszerre, mintha zugó fergeteg robogna végig a tágas kaszárnya udvaron, mint a harsogó égzengés üvölt föl egy borizü hang:

— Azt a lánczos lobogós, kutya-teremtette, hétágu rézangyalát a vak apátoknak! Meddig kaszinóztok még ott az ajtó előtt; tán még a feketét se itátok meg? No csak gyertek, bujjatok elő már egyszer; szakadjon rátok az a gyönyörűséges égboltozat!! Majd fiakkert küldök értetek!!

És mint a sivatag kisebb lakói félve lapulnak meg a bozontos sörényű állatkirály menyörgésszerű felordítására: remegő inakkal, sáppadt arczezal osztják be a naposok a félholt legénységet rendekbe, hogy a hatalmas hangú zászlóalj ügyeletes őrmester ur szeméi elé, az őrség elosztás helyére fölvezetessék.

— Menet! Irány utánam! Osztag indulj!

A vezényszóra megfeszülnek az izmok, reng lépések alatt a kaszárnya udvara, futva menekül utjokból a szakács: csak úgy lobog bizonytalan színű könténye.

— Huzódás féljobb! Egyenest! Szakasz álj! — S megállnak, mintha valami hatalmas kéz egyszerre metszette volna el mindnyájuk horgas inát. Szemük pillája se rezdül, még léleketüket is visszafojtják.

— Sulyba! Lábhoz! Pihenj!-re ké-

elemek zászlóvivőinek kibuktatását, amely kibuktatással mondjuk: hazafias kötelesség volt összefűzve.

Amennyi időt a turbulens elemek elfecséreltek, amennyi kárt az országnak csináltak, az kiszámíthatatlan. És behozták a parlamentben nem az ellenzékeskedést, hanem az ellenségeskedést, nem a tisztességes, hanem a gyűlölködéssel teljes vitatkozást, jobban mondva, veszekedést!

Mert vajjon ki állítja, hogy a kormány hibázhatatlan? De azért abból nem következik, hogy az ellenzék megcsalhatatlan. Pedig a modor után ítélve, azt a benyomást nyerheti a többség, hogy igenis, az ellenzék csalhatatlanságot vindikál magának. Nos hát akkor, mi meg vindikáljunk hibázhatatlanságot.

És ez így megy; de nem jól megy! Ugy kellene, hogy egymást megértsük, nem pedig hogy marjuk. Isten engedje tehát, hogy a mai parlament mindezeket belássa és működése az országra nézve békés, áldásos legyen!

Politikai hir.

Megszakított vita.

A költségvetési vitát közvetlenül a kereskedelmi téra budgetjének elintézése után félbe fogja szakítani, mint értesülünk, a képviselőház, hogy elintézzék két egymással összefüggésben álló törvényjavaslatot, amelyekkel megegyező előterjesztéseket terjesztett volt az osztrák kormány is a birodalmi tanács elé, amely még a fölosztása előtt letárgyalta azokat. Eme javaslatok a kikötői illetékekre és a vám- és kereskedelmi szövetség hatodik cikkének módosítására vonatkoznak s a közgazdasági és pénzügyi bizottságok jelentéseivel egyetemben már huzamosabb idő óta a Ház asztalán fekszenek.

Külföld.

Osztrák választási mozgalom.

Bécsben 30 népgyűlést hívtak össze a szociáldemokraták, hogy állást foglaljanak a Reichsrath-választásokkal szemben. A gyűlések, egynek kivételével, melyben a szociáldemokraták és keresztényszociálisták között tettelegességre került a dolog, zavartalanul folytak le. Emeltett esetben a rendőrség kénytelen volt közbelépni, mely alkalommal több elfogatás történt.

A képviselőház ülése.

Budapest, február 9.

A kereskedelmi költségvetés került tegnap sorra a t. Házban. Megelőzőleg Zmeskál Zoltán mosakodott a pánszlávizmussal való ezimboráskodás ellen, azonban vesztére. Lehótzky Vilmos, a kinek egy mult havi felszólalása provokálta ezt a kései mosakodást, napnál világosabban demonstrálta s ezt maga Zmeskál is elismerte, hogy a néppárti korifeusok igenis együtt konferáltak a pánszláv vezérekkel és hogy a pánszláv vezérujság a néppárti jelöltet ajánlotta a tót választók figyelmébe.

E kisdéd néppárti kudarc után következett a kereskedelemügyi budget, a melynek Pulszky Agost az előadója. Elsőnek a jobbfélről Ferlitska Kálmán szólott, a ki sok megszivlelni valót mondott legkivált a kisiparról s azután a fegyveriparról. A Ház figyelemmel hallgatta a talpraesett szűzbeszédet, a melyet nem egy passzusánál élénken megéljenzett.

Kossuth Ferencnek az volt a legnagyobb baja, hogy Pulszky miat előadó nem beszélt és így az ellenzéknek nem szolgált anyagot a vitára.

Azután ismét szűzbeszéd következett és ismét a jobboldalról: Szemere Attila. Egyik legtöbbit ígérő alakja az ujaknak s ezért nyilvánvaló, hogy érdeklődés nézett beszéde elé.

Nagyon okos és mindenképp gyalorlati argumentumokkal propagálta a kisipar ügyét, melynek nagy nemzetgazdasági fontosságot tulajdonít s a mely

jövendő materiális fejlődésünkben nagy szerepet van hivatva játszani. Ennek kapcsán a szövetkezetek kérdését is szellette s érintette az állami segélyezés kérdését, a melynek jótékony hatása kétségtelen, de a mely semmire sem képes, ha a nemzet kitartása, munkabírása, jövőjeért való lelkesedése, nem gyámolítja teljes erővel ezeknek a feladatoknak a teljesítését.

A nagy gyáripár is még csak a kezdet kezdetén van. S ha Ausztria mégis egész közvéleményében olyan nagy igényeket táplál irányunkban, ez csak tényleges helyzetünk félremagyarázása folytán lehetséges, a mi azonban ma, a gazdasági kiegyezés előestéjén, szintén érthető.

A tartalmas és gondos koncepciójú beszédet általános figyelem hallgatta, végül pedig Szemerének az egész jobbfél, de még az ellenzék számos tagja is gratulált sikeréhez.

Az ülés végén Horánszky Nándor a fiúmei kérdést tette szóvá.

Védekezés a fertőző betegségek ellen.

(—ts.) Hovatovább általánosodni kezd azon általános meggyőződés, hogy a betegségek megelőzésével fényes eredményeket lehet elérni.

A mióta a közegészségtan, mint önálló tudomány, tanai mind szélesebb elismerést nyernek, hatékonyabban, sikeresebben tudunk szembeszállni a fertőző betegségek okozta olyan veszedelmekkel, melyeket azelőtt a sors csapásaként bizonyos fatalizmussal láttunk felénk zudulni s türtünk, mert nem tudtunk mit csinálni. Ma ismeretes, hogy ezeket a betegségeket göresövi kicsinyességű növényi szervezetek (microorganismusok) idézik elő s ha sikerül akár ezeket a szervezeteket elpusztítani, akár pedig azoknak tovaterjedését megakadályozni, akkor a betegségek járványszerű kitérését, pusztítását csak egyes esetekre korlátozhatjuk. Nem tagadjuk ugyan, hogy kizárólag a betegségek gócz ellen irányított harc s védekezés azon módja, mely ideig-óráig tulsulyra vergődött, épen a

nyelmes állást vesznek föl, de ballábukat ki nem mozdítanak a helyéről, mert talán azonnal vége lenne a világnak, ha a mosolygó hadnagy ur észrevenné.

Már a naposok is ott állanak hat lépésre a szakasz mögött, gyönyörű szép fehér kesztyűben, ragyogó 42 szeges bakancsukban.

Egyszerre csak villámgyorsasággal repül ki a mosolygó hadnagy ur kardja hüvelyéből, éles torkának: Vigyázz! Vállra! szavára rögtön úgy áll az előbb még fesztelenül álló szakasz a naposokkal együtt, mintha karót früstökölt volna.

Egy méltóságos, hatalmas idegű alak, az ezred-ügyeletes tiszt, Dörgő százados ur tünt föl a láthatár peremén.

Jaj nektek szegény fiúk! Meghalt anyátok ölébe visszasiroktok még, ha kifogást talál bennetek.

Már csak száz, már csak 50, már csak 30 lépés.

— Szakasz jobbra nézz!

— Százados ur alázatosan jelentem, az őrség elosztásra fölvonult 36 houvéd — jelenti a hadnagy ur.

— Köszönöm! — mondja a tisztelgést egy közlegyintéssel viszonzva, vilámló szemekkel Dörgő százados ur.

— Vigyázz! Tölteni! s kinyitja a legénység töltenytáskáját, hogy a százados ur abba is belenézhesen, ha vajjon nem hiányzik-e a békétáska lőszer, a 10 éles tölteny s azonkívül a pillanatnyi, esetleges használatra való 1 darab.

Most megindul a százados ur az arezvonat előtt; a hadnagy ur lefelé sülyesztett karddal nyomon kíséri. Keményen szemébe néz mindenik baka, mert hát azt kívánja a regula, hogy bátor legyen a nézése, a mit a gyakorlat aztán úgy módosít, hogy úgy nézzen a feljebbvalójára, mintha apját-anyját nyársra huzatta volna.

Már elérkezett a szakasz közepéig. Eddig semmi baj. Most megáll Fényes őrzető előtt.

Hm! Miesod özönvíz előtti őrzető? Ihol ni, még most is a körme alatt a sár, amit az Ararátról magával hozott!

— Napos!

— Parancs!

— Fényes őrzető holnap kihallgatásra!

— Igen!

— S a szegény Fényes majd holnap sötétre kerül, majd lesz ott alkalma a körmeit tisztára pucizolni.

A szakasz végén ott áll peckesen, több bajuszpedróvel mint bajusszal tömpe orra alatt egy hirtelen szőke tót legényke: Pukanecik. Nem látszik annak az ábrázatán semmiféle lelki indulat, pedig belsejében forgószél kavargog, mert tudja:

— Hotyha nies gombi jól puczóvátu, akkor Pergő százados ur atytya kúurta vas mek laktanya foksák; petik asz nye dobre mulatsák; no asz nye treba nekemnek — gondolja magában.

Nem is talál a százados ur hibát

benne, csak a köpenye veri a sarkát, habár térden alul egy arasznál hosszabbnak nem volna szabad lennie; úgy néz ki benne szerinte, mint egy nyugalmazott gárdián. Elrendeli, hogy ujat kell neki adni a pótraktárból.

— De hogy is meri a napos így ide bocsátani, hisz a napos tizedes nagyobb ur a főispánnál, csak akarnia kell és Pukanecik azonnal megkapja a rápászoló köpenyt; de persze Kelemen maga a napos, akit csak azért neveztettem ki tizedesnek, mert jól tartotta a lovat a nagy gyakorlaton! Kihallgatás!

Vége a szemlének. A nap is kibúvik a fellegek mögül s vakító fényvel veri vissza a köpenygombok csillogását. Az őrzéparancsnokok megkapják a jelszót; külön állnak egymás mellé az őrségek; hadnagy ur még egyszer tiszteleg a százados urnak s kéri további parancsát s az őrségek jobbra elvonulnak parancsára, kiperdülnek az őrzéparancsnokok négy lépésre őrségeik elé s egyszerre vezénylik:

— Őrség kettős rendek jobbra át! — s feszes lépéssel, büszke fővetéssel vonulnak el Dörgő százados ur marczona alakja előtt.

A nap pedig kerek ábrázatának jóakaratu mosolyával kíséri utjokon s mikor eltűnnek szemei elől, ő is visszahúzódik megint a fellegek mögé.

Ugyan mit is nézzen tovább ezen a hitvány földön, ha már vége van az őrség elosztásnak?

modern bacteriologia nyomása alatt, nem felel meg teljesen annak a felfogásnak, melyet a betegségek tovaterjedését illetően mi magunk táplálunk; a szociális tevékenység ezer meg ezer megnyilatkozását, melyet a higiénie alapelveiben képvisel, még mindig elhanyagolva látjuk; a társadalmi nyomor, a közigazgatási egészségügy gyarlóságai még mindig kísértenek, pedig ezek árnyában a microorganismussal egyenrangú veszedelem alusza ideiglenes álmát. — De bizonyos, hogy a védekezésnek az a módja is, mely az elkülönítés fertőztelenítés tényein alapszik, magában véve is nagy előnyökkel jár s épp azért élénk örömmel kell üdvözlőnk a legfelsőbb egészségügyi fórum, a belügyminiszter elhatározását, — melylyel az országos közegészségi tanácsot egy a fertőző betegségek ellen való védekezésről szóló javaslat kidolgozására hívta fel. — Azt a jelentőséget látjuk e tényben is kidomborodni, mely a közegészségügyet joggal megilleti s azt a parancsoló szükségét megnyilatkozni, mely az államélet keretében a közegészségügyet egyik domináló tényezővé teszi.

Ezen örömlünkön, mely a közegészségügyi érdekek tekintetbe vételéből fakad, mit sem változtathat az a körülmény, hogy mi részünkről e törvényjavaslatot nem tarthatjuk időszerűnek. Nem taglaljuk a javaslatot annak conceptiója, egyes intézkedéseiszerint. Bizonyos, hogy ahhoz sok szó fér, hogy viszonyaink túlbecsülése alapján készült s hogy még mindig nem látjuk benne megnyilvánulni azt az eszmét, mely — szerény véleményünk szerint — magyar egészségügyi törvénynek princípiumát kell hogy képezze s ez a hatalmas orvosoknak végrehajtó jogkörrel való felruházása.

A javaslat többé kevésbé az egészségügyi önkormányzat elvein épült, a mint nem is lehet másként, hisz az 1896. XIV. törvényeziknek kiegészítésül szolgál, mely pedig — mondjanak bármit is az egészségügyi autonomia hívei — magas conceptiója dacára a mi viszonyaink közt nem vált be. Nem ez a hely s nem is itt az alkalom, hogy ebbeli vélekedésünket meg támogassuk. Tény az, hogy az egészségügyi törvényhozás teljes reformjának szükségét még az autonomisták is hirdetik s mivel a fertőző betegségekről szóló törvény csak betetőzést jelenthet, mindennek előtt az alapról, az egészségügyi törvény modern átgyúrásáról kell gondoskodni. Ugy mondják, hogy a közigazgatási reformok e téren is érvényesülni fognak. Mikor következik be az időpont, mely az egészségügyi közszolgálat államosítását fogja meghozni, azt nem tudni; annyiban azonban világos és bizonyos, hogy bármily magasan contemplant is a Csatár Lajos közegészségügyi tanácsos által elkészített javaslat, annak keresztül vitele a gyakorlatban szinte legyőzhetetlen nehézségekbe fog ütközni. Erzi ezt a javaslattevő maga is, a midőn az indokolásban szóvá teszi, hogy törvény életbeléptetése esetén a mai viszonyok közt az ország csak egyik, habár legnagyobb részében, lesz keresztül vihető a mi természetes is, hisz a körorvosi intézmény, melynek válni nyugszik az egész javaslat sulya, a mai viszonyok mellett egyáltalában nem képezhet oly alapot, melyre egy ilyen konstrukciót ráépíthetnénk. De ha így van: akkor felfogásunk szerint mindezekelőtt az alap volna lerakandó s csak azután lehet gondoskodni a betetőzésről.

Hogy egy ilyen törvényre szükség van, azt senki sem tagadhatja. De törvényt alkotni csak azért, hogy miként a 76. XIV. t.-cikk, az is a papíron maradjon, nem lehet cél, még akkor sem, ha az a törvény a reformok utáni korszakból antecipál. A mai viszonyok, a körorvosi intézmény hézagossága, a tisztai orvosok

meg nem felelő ügyköre, általában a közegészségügyi közigazgatás gyarlóságai, de meg az általános közegészségi tudatlanság s last but not the least: az orvosi érdekeknek a kuruzslásnak prédául történt odadobása mellett, e törvény csak a törvényezikkek számát szaporítaná s maradna minden a régiben.

Ezek alapján kockáztattuk azt a kijelentést, hogy a javaslatot nem tartjuk időszerűnek. Mai közegészségügyi rendszerünk mellett azt egyenesen keresztülvihetetlennek kell mondanunk s meggyőződésünk, hogy e javaslatot, melyet különben szükségesnek, sőt sürgősnek kell jelezniünk, hisz alig van vidék, melyen valamely járvány ne tizedelné a lakosságot, különösen annak azt a részét, mely a jövő fejlődésének magvát képezi, t. i. a gyermekvilágot, meg kell előznie az egészségügy öntudatos, összefüggő s minden vonalon való rendezésének.

Orvosok és jótékony egyletek.

A fővárosi gyakorló orvosok kebelében nagyszabású mozgalom van keletkezésben, a melynek éle a Budapesten működő betegsegélyező pénztárak és hasonló ezélu jótékony egyletek ellen irányul. Az akciózt a közelmúltban megalakult, Budapesti gyakorló orvosok szövetsége kezdeményezi.

Az orvosok sérelme főképpen abban áll, hogy a betegsegélyező egyletek eltérnek eredeti rendeltetésüktől, mert nem csupán a szegény emberek gyógyításáról és istápolásáról gondoskodnak, hanem a vagyonos osztályhoz tartozó tagjaikat is, — a kiknek belépése az egyletekbe korlátozva nincs — hasonló jótéteményben részesítik. Míg a szegény nép materiális helyzeténél fogva jogosan igényt tarthat a jótékony egyletek és az orvosok humanitására, addig alig indokolható, hogy a vagyonos osztály az egyletek által biztosított olcsó orvosi kezelésben részesüljön, úgy az orvos, mint a szegény egyeleti tagok rovására.

A megindult mozgalom legsarkalatosabb motívuma a szabad orvosválasztás elvének keresztülvitele. Ha ugyanis a törvény belépésre kötelezi a lakosságot az egyletszerű pénztárba, méltányos, hogy az ő élete és egészsége felett intézkedő orvost ő maga választhassa, méltányos, hogy a beteg ahhoz az orvoshoz forduljon, a kihez legtöbb bizalma van, nem pedig a reá kényszerített, rosszul fizetett és a helyzettel elégedetlen orvoshoz.

A szövetség tegnap este tartotta meg alakuló közgyűlését, melyen az előkészítő bizottság bemutatta a budapesti orvosok szövetsége alapszabályainak tervezetét. Az alapszabály-tervezet 10 szakaszban és 38 §-ba van egybefoglalva. A tervezet a szövetség célját és hatáskörét a következőkben írja elő:

A szabad társulás alapján megalakult szövetség célja: Az orvosi kar anyagi és erkölcsi érdekeinek mindenkor előmozdítása és megvédése, minden a törvények és a humanizmus által megengedett eszköz felhasználásával.

A szövetség a kitűzött cél érdekében a székesfővárosi orvosok között az összetartást fenntartja; megállapítja az elveket a melyek a szövetség tagjaira kötelezők akkor, a mikor a közönséggel és egymással mint orvosok érintkeznek; az orvosok nyugdíj- és segélyügyének, özvegyeik és árvaik segélyezésének kérdéseivel és orvostársadalmi ügyekkel foglalkozik; tárgyalásait és határozatait a szaklapokban közli, esetleg a napi sajtóban is közzé teszi; mindig szem előtt tartja a közjó érdekeit, az igazi humanizmus követelményeit.

A közgyűlés egyelőre öt tagu bizottságot küldött ki az alapszabályok megvizsgálására.

Színház.

* **A nőemánczipáczió.** *Szigeti József* a régi énekes bohózata került tegnap este színre, eléggé jó előadásban. A csekély számú közönség pompásan mulatott különösen *Sziklay Kaczer Tamásán*, a ki hálás szerepében folytonos derűtségben tartotta a házat. Hozzájárult az est sikeréhez *Beczkóy a „Furvézer“* hadnagy és *Locsa-rekné*, nem különben *Kapossy Józsa* ki ének számait nem tekintve, elég tiszteséges hatást ért el. Jó volt *Rubos* is.

* **Jótékonycélu színelőadás.** A debreczeni színházban holnap az országos magyar színészegyesület javára jótékonycélu előadás lesz, amelyen *Sardou* nagyhatalásu színműve *Fedora* kerül színre. Az előadásra a jótékonycélu tekintetéből is felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Debreczen a holdban.** A színházi iroda a következő jelentést küldötte be lapunknak: A debreczeni színház egyik közelebbi és bizonyára nagyérdéku újdonsága *Than Gyula* hírlapíróársunk *„Debreczen a holdban“* című eredeti látványossága lesz, a melyet még az elmúlt hó folyamán fogadott el előadásra a színház igazgatósága. Ez a nagy látványosság tíz képben és nyolcz nyílt változáson keresztül mutatja be három debreczeni embernek: egy hivatalnoknak, egy ezivisaek és újságírónak kalandos utazását. Szerző oly érdekes tündérvilágon át vezet a három főalakgt, hogy a tíz képen keresztül, hogy fényesebbnél-fényesebb kiállítású uridiszletek készítése vált szükségossé. A látványosság két-három száz embert foglalkoztat. Azonkívül, hogy abban a *színtársulat összes tagjai részt vesznek*, csaknem kétszáz némaszereplőre van még szükség, akik az előadásra tervezett felvonulások, fényes menetek ünnepélyek és sablókban részt vesznek. A kalandos utazás közben feltalálják a holdban Debreczent is, ahol a nőemánczipáczió uralkodik, ahol női ügyvédek, orvosok, gyógyszerészek, hivatalnokok vannak s ahol szerző bemutatja az *„Egyen Újság“*-ot is. A tényes utazásban résztvevők boldogan vallják magukat a földi az igazi Debreczen lakóinak. A nagyszabású látványosság előkészületeit minden irányban megkezdék már a színháznál.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A Gönczy-egyesület „Ütthon“-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az ígató, kiadó-hivatal s az irattárfelteknek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A debreczeni kir. járásbírószág szóbeli kéréseket, kérelmeket és nyilatkozatokat felvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig. Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában Nyitva van minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 óráig.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Időjárás.

A központi meteorológiai intézetnek Debreczenbe küldött jelentése szerint a következő időjárás várható:

— Február 9. —

— Borus. — Helyenkint espadék. — Fagypontra körüli hőmérséklet. — Szeles. —

— **Isteni tiszteletek a községi szegényházban.** Az ev. ref. lelkészi kar már választotta a városi tanács azon kezdeményező felhívására, hogy a községi szegényházban minden két egymásutáni vasárnap ev. ref. és minden harmadik vasárnap r. kath. istentisztelet tartassék az ott lakó szegények lelki épülésére. A ref. lelkészi kar örömmel ajánlja fel a szolgáltatást; sőt jobb szeretné, ha minden vasárnap részesülnének az isteni tisztelet jótévő hatásában a szegényház lakói. Azonban tekintettel arra, hogy a ref. isteni tisztelet ennekvezér nélkül el sem képzelhető, s tekintettel arra is, hogy a községi szegényház nem az ev. ref. szegényház közelében épült, amely esetben pedig a községi szegényház lakói minden nehézség nélkül járhattak volna templomba, míg a mostani körülmények között lelkésznek és énekvezérnek igen nagy távolságra, kívül a városon kell istentisztelet tartására menni, a lelkészi kar méltányosnak tartja, hogy az énekvezérrel együtt díjazásban részesüljön és minden alkalommal fogat bocsáttassék a szolgáló lelképásztor és énekvezér rendelkezésére.

— **Ideiglenes építész.** A városi mérnöki hivatalnál alkalmas pályázó hiányában betöltetlenül maradt építési állásra ideiglenes minőségben Schestaubel János debreczeni építész nevezte ki a főispán.

— **Javuló állategészségügyünk.** Vármegyénk állategészségügyi viszonyaiban január folyamán örvendetes javulás állott be. A sertésvész Püspök-Ladányban, Mike-Péresen és Tetétlenen a ragadós száj- és körömfájás Püspök-Ladányban és Nádudvaron megszűnt s a községekben az állatforgalom szabaddá tétetett.

— **Polgármesterválasz Nagyváradon.** Sal Ferencz kir. tanácsos polgármester általános meglepetésre beadta hivataláról való lemondását. Utódjául **Hlatky** Endre szabadelvű-párti elnököt emlegetik. Jelöltként szerepelnek még **Sipos** Árpád jogakadémiai tanár, **Várady** Zsigmond ügyvéd, **Sipos** Orbán tanfelügyelő, **Berkovits** Ferencz ügyvéd és **Mezey** Mihály közjegyző. A polgármesterválasztás márcziusban lesz s nagyon izgalmasnak ígérkezik.

— **Esküvő.** Ifj. **Mitrovics** Gyula, sárospataki ev. ref. főgymnasiumi tanár Mitrovics Gyula debreczeni lelkész fia ma d. e. esküdt örök hűséget Maklári Pap Ilonka kisasszonynak, Maklári Pap Miklós ugyancsak sárospataki kollegiumi tanár kedves szép leányának.

— **Az alispán jelentése.** Hajdumegye tegnapi közigazgatási bizottsági ülésén örvendetes jelentést terjesztett elő **Rásó** Gyula kir. tanácsos alispán. A jelentés szerint a vármegye közbiztonsági viszonyai január hóban kitűnőek voltak s azokat egyetlen említésreméltó bűneset sem szavazta meg.

— **A Csokonai-kör matinéja.** Derék irodalmi körünk, a Csokonai-kör, mely buzgó elnöke **Szell** Farkas kir. táblai tanácselnök vezetésében az irodalom kultiválását napról-napra nagyobb eredménnyel viszi a társaséletbe s társadalmi

életünk fellendítése körül már annyi érdemet szerzett, legközelebb egy kiváló érdekű matineet fog rendezni. A folyó hó 11-ére, csütörtök estére tervezett felolvasó estély ugyanis elmarad s e helyett valószínűleg már 14-én vasárnap, vagy esetleg a jövő vasárnap délelőtt 11 órakor matineet tart vagy a városháza nagyteremben, vagy ami valószínűbb, az érdeklődést, a megjelenők nagy számát tekintve, az Arany-Bika vendéglő disztermében. Nevezetesen **Vikár** Béla, a néprajzi társulat főtájkárja Budapestről átírt a kör elnökségéhez, hogy népköltési gyűjteményének legérdekesebb, részeit dalamaikkal együtt az Edison-féle fonográf útján, melyet a közoktatási miniszter vett számára, szívesen bemutatná a Csokonai-körben. Legutóbb a néprajzi társulat választmánya előtt mutatta be ezeket rendkívül érdeklődés mellett. Az itteni előadás egyik célja volna ösztönyt adni arra, hogy Debreczen és vidéke népköltésének ugyan olyan uton való összegyűjtése szintén munkába vétessék. A másik cél természetesen a kellemes szórakoztatás. Ez lesz a matinee programjának első száma. — Nem kisebb érdekességű lesz a műsorban az a szám, melyet **B. Ruzsinszky** Ilona, színházunk remek hangu primadonnája, a megzenésített Csokonai dalok éneklésével fog betölteni. A kör elnöksége ugyanis a kör reliquiái közül rendelkezésére bocsátotta a művésznőnek azt a század elején kiadott, megsárgult hangjegyzet-füzetet, mely czimlapján a következő feliratot viseli: „Hat magyar énekek Csokonai Vitéz Poétától, melyeket muzsikára tett, Fortepianora (értsd zongora) és Gitárára alkalmaztatott és a Magyar Muzsák kedvelőinek ajánlott Pfeiffer Ferencz. — 9. Munka. Kiadótak Pozsonyban, előfizetés útjánban 3 fl.“ A füzetben következő dalok foglaltnak: 1. Tartózkodó kérelem. 2. Az esküvés. A Lillám szácskája. 4. Megkérlelés. 5. A szerelem tilalma. 6. Miért ne innánk? A művésznő ezek közül fog többet énekelni. Az érdekes matineera előre felhívjuk a közönség figyelmét. A belépti díj, tekintettel arra a körülményre, hogy a **Vikár** Béla előadása a népköltési gyűjtemény népszerűsítése céljából tartatik meg, a rendes 20 kr. marad. A tagok természetesen jegyeiket használhatják.

— **A színház nézőterének átalakítása.** A színház nézőtere ellen régóta hangoztatott jogosult panaszok megszüntetését célozza a színházi bizottság egyik közlelbi határozata, melylyel a fűtési rendszer és a város méltóságához nem illő támlásszékek és páholyülések átalakítását kezdeményezte s e tárgyban vegyes bizottsági tárgyalások megindítását javasolta a tanács előtt. A tanács a bizottságot meg is alakította Roncsik Lajos kulturtanácsnok, színházi felügyelő elnöklete alatt, — tagjaiul megválasztván: **Boczkó** Sámuel rendőr főkapitányt, **Szabó** József főszámvevőt, **Stahl** Géza főmérnököt, **Komlóssy** Dezső, **Márk** Endre színházi bizottsági tagokat, jegyzőül pedig kirendelte **Szabó** Kálmánt. A tanács 90 nap alatt várja el a tervek és költségvetés bemutatását. Ha megfelelően átalakítják a nézőteret, azon kívül, hogy a jó izlés igényeinek eleget tesznek, a színigazgató is nagyobb jövedelmezőségre számíthat; miután a tervezett átalakítás egyik feladatát az ülőhelyek szaporítása képezi.

— **Az adózó vármegye.** Január havában Hajdumegye lakossága befizetett egyenes adóban 23243 frt. 48 krt, hadmentességi díjban 391 frt. 21 krt. bélyegilletékben Debreczen fogyasztását is ideértve 15322 frt 29 krt, jogilletékben

9742 frt 92 krt, díjjövedékben 75 frt. 63 krt, dohány jövedékben 52698 frt 72 krt, határvámban 4932 frt. 86 krt és fogyasztás és italadóban 14132 frt 66 krt.

— **Egy havi egészség.** Dr. **Losonczy** Álmos vármegyei tiszti főorvos január havi jelentése szerint közegészségügyünk megyszerte kedvező volt. Uralkodó jellegűek a lobos bántalmak voltak. A hevenyfertőző kórok közül a ronesoló toroklob Bösörményben, Nánáson, Hadházon, Nádudvaron, Kabán, Egyeken és Tetétlenen fordult elő 47 esetben, 34 gyógyulással, 3 javulással és halálozással. A vörheny nyolcz községben 26 esetben konstataáltott 16 gyógyulással, 4 javulással és 6 halálozással.

— **Postaszekrények szaporítása.** A nagyváradai posta- és távirada igazgatóság méltányolván a debreczeni közönség óhaját, elhatározta, hogy szaporítani fogja a levélgyűjtő szekrényeket; azokat pedig amelyek jelenleg nem jó helyen vannak fölszegezve, alkalmasabb helyre téteti át. A városi tanács már meg is engedte, hogy azokat a kifogásolt szekrényeket, melyek a város épületein vannak, utcsarkokra vigyék át. Így a városháza előtt, az árkád egyik oszlopán lévő szekrényt a városháza rózsatér felőli piacutcai sarkára teszik át; míg a Scheppel féle tőzsdénél álló szekrényt a város más részén helyezik el; a Bika szálloda előtt a Nagyuj-utca elejére, a péterfia-utcai honvédlaktanya kapuja mellől pedig a Serház-utca sarkára viszik át a levélgyűjtőt.

— **Felolvasó estély.** A debreczeni kereskedő ifjak önképző egyesületének helyiségében Hajdu József szombat este fél 9 órakor felolvasást rendez, melyen 2 dolgozatát mutatja be. A két dolgozatát mutatja be. A két dolgozat között **Egerness** Gyula költeményt szaval.

— **Népesedés.** A vármegye területén a múlt hó folyamán született 568, meghalt 331 lélek.

— **Humor a halál után.** **Thaly** Kálmán országgyűlési képviselőtől ma érdekes és humoros hírt kaptunk egy végrendeletéről, a melyet **Kovács** Károly, volt kalocsai lakos tett. **Thaly** Kálmánnak a végrendelet másolatát megküldte a kalocsai kir. járásbíró, mert ő az elnöke a bizottságnak, a mely Rákóczi tetemeinek hazaszállítását tüzte ki célul. A végrendelet humoros passzusai közzül különösen az utolsó ékesebben szól eredeti szövegében, mint akármilyen kommentár. A végrendelet többek között a következő összegeket hagyományozta:

„Mátyás szobrára 50 forintot; Árpád nagy honalkotónk szobrára 50 frtot; Rákóczi tetemeinek hazaszállítására 50 frtot. A vérmegzőn kivégzett lelkes honfiak szobrára 50 frtot. A hazaárulók nyakára kötélül 50 frtot. (Ezek között vannak a 49-iki muszkavezetők ss azok, akik Kossuth Lajost hazájából ki-tagadták.)“

— **Vidéki mulatság.** A földesi önkéntes tűzoltó testület ujonnan megválasztott tevékeny főparancsnoka ifj. **Csapó** István és tisztársai testületök alapjára folyó hó 6-án a kaszinó nagy termében igen fényesen sikerült táncmulatságot rendezett, mely a vidék egyik legszebbjei közé számítható úgy anyagilag mint erkölcsileg ott volt földes község és a vidék színe java különösen a sok szép táncosnő, kik közzül bajos volna megítélni, melyik volt szebb és kedvesebb a négyeseket 40 pár táncolta. Tudósítónknak a következőket sikerült följegyeznie:

Asszonyok: Boros Lajosné, Barta Lajosné (Kaba), Dikovic Józsefné, Fráter Gézané (Nagyvárad), Kiss Józsefné, Lojka

Károlyné (Tetétlen), Leszkay Jánosné (Berettyó-Szt.-Márton), Matolesi Kálmánné, Rózsa Jánosné, Szöllőssy Imréné, Szabó Mártonné, Sági Imréné, Vincze Józsefné, Zloczky Mihályné stb.

Leányok: Boros Jolán, Barta Ilona (Kaba), Lojka Sarolta (Tetétlen), Matolesi Emma, Matolesi Kornélia, Nagy Berta, Orosz nővérek (Nagyvárad), Szöllőssy Margit, Szöllőssy Klemma, Szabó Róza, Sági Etelka, Vincze Mariska, Zloczky Márta stb.

— **Az alföldi takarékpénztár zárszámadása.**

A 24 év óta fennálló debreczeni alföldi takarékpénztár az első helybeli pénzintézetek között, mely kiadta mult évi üzleti eredményéről a jelentést és amely legelőször tartja meg évi rendes közgyűlését, már febr. 14-én. Az intézet üzletkörünek növekedését tanúsítja, hogy a váltó tárcza az előző évhez képest 153087 frral, a kéziralog kölcsönök atlaga 6773 frral, a ajzalogkölcsönök összege 19888 frral s a könyvetét 95920 frral emelkedett, úgy hogy ez utóbbi az év végén 924655 frral tesz. A visszleszámitolt váltók állománya ellenben 65942 frral csökkent. A nyers haszon 19206 frr 58 kr volt, melyből az igazgatóság 5758 frr 97 kr irrott le kétes követelésekre. Az ekként fennmaradó 13447 frr 61 krból 8000 frral javasol osztalékra, ami 8 százalékos kamatozásnak felel meg. — A takarékpénztár ügyvezetője Handtel Vilmos; igazgatóságának tagjai: dr. Medve Kálmán, dr. Kemény Móricz, Ormódi Lajos, Váradi Szabó Miklós, Kaszanyiczky Endre és Ormós Gábor.

— **Rövid hírek.** A **palicsi** tóban a mult héten egy vidrát fogtak. **Selmeczbányán** Schmidl Richard postakiadó sikkasztott és megszökött. A hatóság köröztetti. **Temesváron** Bernát Jozefa a Bégába ugrott, de kimentették. **Gyulán** Fonföder Mór rőföskereskedő raktárát feltörték és több száz forint értékű holmit loptak el. A tetteseket elfogták. **Zsupaneken** Csizmadia János tüzrakás közben petroléumot használt és a kezében szétrobbant tüveg egész testét összeégette. Állapota reménytelen. **Duna-Bogdányon** e hó 3-án Reischer Mihály bányász egy fejére zuhanó kötőmeg agyonütötte. **Miképecsen** Nagy Jánosné 75 éves asszony fölakasztotta magát. **Boosáron** e hó 5-én egy veszett kutya megmarta Grünwald községi orvos leányát. **Vereozsrét** vasuti állomáson tegnap Polyák Károly vasuti alkalmazottat a vonat elgázolta. **Sajó-Szentpéteren** tegnapelőtt Lukács Istvánné a szeretőjét, Gonda Istvánt kapával agyonütötte. **Székelykeresztúr** Torontál megyében egy Welter Péter nevű odaváló legény istentisztelet alatt részegen és szivarozva bement e templomba s olyan botrányt okozott, hogy a csendőrökkel kellett eltávolíttatni.

x **Az egyedüli kellemes íz** és legjobbnak elismert hashajtószer a Ferencz József keserűviz s mint ilyenek egy háztartásban sem szabadna hiányoznia. Ezt a kitűnő vizet a világkiállításokon 10 arany éremmel tüntették ki.

Táviratok.

— **A Debreczeni Ellenőr** saját tudósítójától. —

A képviselőház ülése.

Budapest, február 9. Tisza István Kossuth Ferenczettel polemizált, majd a szocializmusról beszélt. Konkoly Miklós a hajózásról, vasutakról beszélt. — **Báró Bánffy Dezső** miniszterelnök kijelenté, hogy a fiumei autonomisták győzelme egyáltalán nem kelt aggodalmakat, mert ha esetleg nehézségek merülnének fel az ügyből kifolyólag,

a kormány erélyes rendszabályokkal fog közbelépni. Gróf Batthyány Tivadar hangsúlyozta, hogy az autonomisták győzelme nem jelenti a szabadelvű-párt kudarcát.

Perczel Béni képviselő.

Budapest, február 9. Abrudbányáról sürgönyzik, hogy Perczel Béni kapott 134, Nagy Károly 25, Szederkényi Nándor 1 szavazatot. Az urnákat 11 órakor lezárták, mire az elnök, Perczel megválasztását kihirdette.

Öngyilkosság a szomszédban.

Nyiregyháza, február 9. **Magera** Pál jó módu gazda gyógyithatlan betegsége miatt felakasztotta magát. Meghalt.

A krétai veszedelem.

Budapest, február 9. Kánaában még mindig tart a tüzvész, melyet a mohamedánusok okoztak. A területen valóságos anarchia uralkodik. A mohamedánok fosztogatják a keresztény házakat, melyeknek lakosai mind az idegen hajókra menekültek. A sziget belsejéből is igen komoly hírek érkeznek. A krétai mohamedánok azzal a távirati kérelemmel fordultak a szultánhoz, védelmezze őket, mert javaik és életük veszedelemben van. Tewfik basa külügyminiszter a legutóbbi napokban ismételve kért tanácsot a nagy követektől. Tegnap újabb rendkívüli miniszteri tanácskozás volt. Attól tartanak, hogy az is rosszabbra fordítja a helyzetet, ha görög hajórajt küldenek oda, a mit több oldalról eredménytelenül próbálnak megakadályozni.

Berlinben hír szerint elrendelték, hogy a Kaiserin Augusztia nevű czirkáló hajó szolgálatra készen álljon. E hajó a legközelebbi napokban Krétába megy.

A Trondi nevű francia czirkálóhajó szintén Kánaába ment.

Öngyilkos baka.

Budapest, február 9. Az István-kórháznál ma éjjel egy 23. gyalogezredbeli gyalogos agyonlőtte magát.

Álhir a pestis behurcolásáról.

Budapest, február 9. Pédátlan gázság történt Budapesten. Egy újpesti zuglap külön lenyomatokat küldött tegnap a szerkesztőségeknek azt állítva és terjesztve, hogy az újpesti jutegyrár az óvintézkedéseket kijátszva, csempészett uton pestises vidékről 8100 bál jutet kapott, amelylyel az indiai pestist behurcolta közénk. A szerkesztőségek elrémülve olvasták a példátlan hirtelést s utána járva s szándékos valótlanágáról meggyőződve undorral dobták el a lenyomatokat, csak a Hazánk közölte le, elrémítve azokat, a kik véletlenül a Hazánkat olvasták. Tény az, hogy tiz nappal ezelőtt egy hajórakomány jute érkezett Indiából az újpesti jutegyrába. A gyárosok felkérésére **Wolfner** T újpesti képviselő figyelmeztette a szállítványra, kellő óvatosságra felhívta a belügyminisztert, illetőleg **Latkóczy** Imre államtitkárt, aki azonnal telefonon utasította az újpesti rendőrséget, amely **Kolozsváry** kapitány vezetése alatt nyomban a a jutegyrában termett s konstátálta, hogy szállítmány megérkezett és minden olyan óvintézkedés megtételét rendelte el, mint-ha minden elővigyázat nélkül egyenest pestises vidékről érkezett volna. —

Azóta elmúlt tiz nap s a jutegyrár összes munkásai, azok különösen, a kik a szállítványgyal érintkeztek, szigoruan megfigyeltettek és senkin a ragály legcsekélyebb jeleit sem észlelték. A szállítvány tehát ragályos nem volt, a rémület terjesztéséért a tettesek remélhetőleg súlyosan megbűnhődnek.

Irodalom — Művészet.

A Kisfaludy társaság diszülése.

Vasárnap jubiláris szerű diszközgyűlése volt a Kisfaludy társaságnak, a mely ötven esztendeje, hogy nagy sikerrel dolgozik a magyar irodalom fölvirágoztatásán. Az Akadémia diszterme most is meg telt gyönyörű közönséggel, amely zajosan tapsolt és éljenzett a komoly és vig, verses és prózai felolvasásoknak. Bemutatták az új félhalhatatlanokat, az ötlete s Rákosi Viktort és a szimpatikus Somló Sándort és jeligés leveleket is bontogattak fel, még pedig szokatlanul sok jeligés levélkét.

De előbb Gyulay Pál az elnök el-mékedott megnyitó beszédében a költői és szépproza nyelv fejlődéséről.

Hosszas éljenzéssel üdvözölték Gyulai megnyitóját, aztán **Vargha** Gyula olvasta föl a titkári jelentést, melyben elmondja a társaság egy éves történetét. Kegyeletesen megemlékezett a társaság halottairól **Degré** Alajosról, **Széchen** Antal grófról és **Vajda** Jánosról, aztán a közönség éljenzése közt szölt a társaság két új tagjáról, **Rákosi** Viktorról és **Somló** Sándorról.

Endrődi Sándor ezután felolvasta **Nanzen** című pompás költeményét, melyben az északi hajóst dicsőíti.

Beöthy Zsolt hosszabb tanulmányt olvasott föl Erdélyi János műbölcséleti álláspontja czimen.

Lévay József A két öreg című gyönyörű költeménye, melyet **Kozma** Andor remekül adott elő, mélyen meghatotta a hallgatóságot. A költemény egy öreg, egymás mellett megöszült házaspár alkonyát rajzolja végtelen gyönyörűséggel és fényes művészettel. A hallgatók azonnal kitalálták, hogy a költő szüleiéről szól a költemény és annál lelkesebben zugott föl a taps. Pompásan mulatott a közönség **Berczik** Árpád A miniszterjelölt című humoros elbeszélésén, mely egy képviselő kapaszzkodását beszéli el, a kit a felesége nagyravágyása visz a szereplés, az intrika, a frondórság útjára. Kedves humorral és kitűnő megfigyeléssel írja le a jeles szerző a folyosói és klubéletet, a képviselő otthonát, társaságát s mindenki kaczagott, mikor a miniszterjelölt frakezióját jellemezte, komikus vonásokkal. A miniszterjelölt kapaszzkodásának vége az, hogy éppen a legrosszabbkor üt pártot és álma füstbe megy. A fölvidult közönség hálás tapsal jutalmazta meg az elbeszélőt.

Ezután a lejárt pályázatok eredményéről tett jelentést **Beöthy** Zsolt, Gyulai Pál pedig a jeligés leveleket bontogatta. A nyertesek közt van **Vargha** Gyula, **Radó** Antal, **Szabados** Ede szatmári tanár és **Alexander** Bernát.

Kihirdették még a társaság új díjait és a nagygyűlés Gyulai Pál zárószavával véget ért. Azután pedig nagy lakoma következett, melyen **Szász** Károly emlékezett meg Kisfaludyról.

* **A nemzet vezére.** Most kaptuk kézhez az Ország Világ legutolsó számát. A kitűnően szerkesztett hetilap sietett e hét aktualitását megörökíteni s közli **Apponyi** Albert gróf menyasszonyának **Mensdorff** Klótild grófnőnek arcképét. Ezuttal érdekes dolgokat közöl a leendő „kurucz” menyecskekről. A lap különben tele van érdekes elbeszélésekkel s versekkel, a mi nem is esoda, hisz a magyar irodalom kitűnőségei mind munkatársai az Ország

Világnak. Együtt találjuk *Abrányi* Emil, *Pekár* Gyula, *Colonel*, *Várad* Antal, *Salamon* Odön, *Buday* László munkáit, vannak azután cikkek benne *Mészáros* Imrétől, *Pásztor* Árpádtól és igen jó altuálás képez, sok arczkép, gazdag rovatok stb. Az Ország-Világ előfizetési ára negyedévre 2 frt, mutatványszámot ingyen küld a kiadó hivatal (Budapest V. Hold-utca 7 sz.)

* **Magyarország ujjászületése.** Az Athenaeum r. társaság kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története” című tíz kötetes nagy munkának (millenniumi kiadás) hatodik kötetét technikai okokból megszakították és a most közrebocsajtott 93., 94., 95. füzetekkel megkezdték a IX. kötetet, amelynek czíme a „A nemzeti államalkotás” 1815—1848.) Irja Ballagi Géza. Most egy ideig ezt a kötetet folytatják, később pedig visszatérnek a VI. kötet folytatására, úgy, hogy az V. VI. és IX. köteteket még ebben az évben teljesen befejezik. Ballagi Géza remekül megirt korrajza révén azt a nagy korszakot tárja fel előttünk eseményeiben és a szereplő államférfiak működésének részletes leírásában, midőn a magyar nemzetnek egyrészt jogait, nemzeti és állami önállóságát kellett védelmeznie az abszolút hatalommal szemben, másrészt folytatnia kellett az államépítést, az egységes nemzetté alakulás megkezdett munkáját. Ennek a lélekemelő, hazafias és nemzeti jeleséink részéről önfeláldozással folytatott munkának és küzdelmeknek történetét találjuk, ebben a kötetben egész odáig, midőn az 1848-iki alkotmányt a nemzeti állam hatalmas falaira a tetőt felrakták. Ezek a füzetek tele vannak Magyarország megújulásának, ujjászületésének eseményeire vonatkozó igen becses képekkel. Mindjárt a bevezető sorokhoz van mellékelve az akkori események legkiválóbb központjának, Kossuth Lajosnak 1843-iki arczképe, „A Tiszaszabályozás kezdeményezői szövetség levelének” hasonmása, továbbá „Teleki József gróf” arczképe Barabás Miklós olajfestménye után; „Buda 1810-iki látképe” Raussmann egykoru rajza után; „Wesselényi Miklós báró Földváry Gáborhoz az Akadémia megalapításáról szóló levelének” hasonmása; „A lánczhid” képe, építése korából, a budai hídfő akkori képével; a „Pesti vásár a század első felében”; a *debreczeni kollegium* látképe a század elején; a sárospataki régi kollegium egykoru rajzok után stb. Minden héten meg fog jelenni egy-egy füzet. Ára 30 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben. Előfizetés: negyedévre (12 füzet) 3 frt 60 kr. Félévre (24 füzet) 7 frt 40 kr.

* **Kis-Marja történetirója.** Megemlékeztünk nem rég arról, hogy Kis-Marja község s a nagy-marjai puszta története rövid vonásokban Osváth Pál a „Sárréti járás leírása” szerzőjének tollából 52 oldalas füzetben megjelent. E műből annak idején a „Debreczeni Ellenőr” is hozott mutatványt, mit csak azért említünk fel, mert mint megbízható forrásból értesülünk, a fővárosi irodalmi körök által e művecske oly rokonszenves fogadtatásban részesült, hogy most a Pallas-féle nagy Lexikon irodalmi vállalat szerzőt munkatársai közé választván, őt Szabolcs és Szatmár megyék dióhéjba szorított történetének megírásával bízta meg.

A bálba készülő leányokhoz!

Kedves kisasszonyok! Hiába csóváltgatják a buzakalász, — meg a fekete gyémánt színű bodros hajjal körített szép kis fejcskéjüket, azért nekem így is kedvesek, meg amugy is. És kedves valamennyi rang- és kor, no karkülönség nélkül nem éppen, —

mert hát hunczut nép vagyunk mi férfiak, amint ezt önök sok mindenféle dolgainkból ugyis eléggé tudják.

Tőlem azonban ne tartsanak, én élemedett legény vagyok már s magam is leánykakat ringatok a térdeimen. Tudják kérem, amolyan aprókat, az egyik alig két esztendő s a szentem, a másik pediglen most futja az ötödik esztendejét. Hát ne tessék rosszat gondolni rólam!

Most, mikor Karneval hercege furcsa jókedvű tótágast állít minden rendnek a városban, mikor busásan artnak az elvetett magból a divatárusok, hát én is előrántom a sötétből a farsangi cziterámat s pengetem, — pengetem, de nem sírván.

Kedves kisasszonyok! Tudom, hogy e mozgalmas napokban nem igen érnek rá önök arra, hogy az ujságlapokban összerótt betűket (ha csakugyan nem valami bálínévsort képeznek azok) figyelemmel olvassák. Hanem azért velem, öreg legénnyel, tegyenek egy kis kivételt s ez egypár rend írásomba, szó-rakozásból — ne pakoljanak rizsporos skatulyát.

Tudvalevő dolog az, kedves kisasszonyok, hogy a házasságok nem csak az égben, de néha-néha a báltermek parkettjein is kötődnek.

— Igaz! úgy van! — szólnak önök, fuvolózó édes hangjukon. A mama is azt mondta.

— Igen, a mama. És amit Derblayné asszony, azaz a mama mond, az jól van mondva. Nincs is szándékomban ezt kétségbe vonni, mert néha a mamák is kedvesek szoktak lenni. Mondom, csak néha, de hát elég ebből most ennyi is; — a többi nem tartozik a dologra.

Kedves kisasszonyok! Küszöbön van a bálók hosszú sorozata. Önök elmennek egybe, kettőbe, vagy mondjuk sorra veszik mindet, — hogy kedvességükkel igába hajtsák a kemény fejű férfinépet.

Kérem mikor egy a férfikar odatapad a karesu női-derékre, mikor a parfümtől illatos terem levegője mámorossá teszi fejét, szem a szembe vész s a lábak ritmikusan mozognak a hegedű hangjaira: ez az idő az, mikor legkönnyebb a hódítás.

Édes gyönyörben keringünk a táncospárok nagy sokadalma közepette s egyszerre csak azon vesszük észre magunkat, hogy — elkeringőztük a szívünket. A szívünket, ezt a parányi kis husdarabot, mely örülten zakatolva, folyton rokonszenvet keres.

Sokszor bibelődöm a statisztikával s most, így farsang idején, szomorúan konstátálhatom, hogy városunkban tömérdek az agg legény.

Pedig legtöbbje olyan, hogy nem kerülne nagy gondba nékie a családalapítás, van hozzá mód, hogy egy kis aranyos galambot eltarthasson, az aranyos kaliczkában. Kedves kisasszonyok, én nem okozom önöket azért, hogy az agg legények családfája, mind több hajtást bocsájt utnak. Nem okozom egészen — csak félig.

Legyenek kedvesek, legyenek szeretetreméltók a családi tűzhelyt nélkülöző s szomorú lovagokhoz s higgyék el, hogy kedvességük és szeretetreméltóságuk létszen a paizs, melyen az ő makaeskodásuk súlyos buzogánya is megtörik.

Kedves kisasszonyok, keringőzzék el az idej farsang alkalmatosságával az összes agg legények szívére.

Mely kívánságom megújítása mellett vagyok

az önök kézesókoló cziterása

Figura.

Farsangi jelenet.

Irta: Juhász Sándor.

Személyek: Mama, Tiniko és Milike.

Idő: ebéd után.

Mama (egyedül ül a szalonban egy kezeveten). Csak hogy egyedül vagyok! Olyan jól esik ez a délutáni kis pihenés, szinte nem tudnék elleni nélküle. A lányok is elvonulnak a maguk szobájába, tanulják a zongoraleckét, a férj uram is neki dült az olvasásnak, beletemette magát a lapok közé, tőle ugyan felfordulhat az világ. Jaj, bizony, fel is fordulhatna! (Kivülről irtalmatlan módon ütök a zongorát.) Jaj, szent atyám, ezek a lányok! Magukra maradtak, hát azt hiszik, hogy övék az egész világ. Még majd leverik a billentyűket. Hanem hagyom őket — mert muszáj. Különbözik örökösen a nyakamon esüngenének: mama kérem, egy új ruhát, olyat, mint amelyet Batik Beilán láttunk! Mama kérem, vigy el engem a jurista-bálba! (egyszerre elhallgat a zongora, ajtó csapódik s a Milike durezásán közeleg a szalon felé.) Jaj, ez a Mili, most megint elfog, mit tegyek? Megszökjem? Nem lehet! Alvástszinlelek, az lesz a legjobb! (Lehunnya szeméit s úgy tesz, mintha aludnék.)

Milike (lassan ki nyitja a szalon ajtaját s óvatosan körülnéz) Alszik! Felfogom ébreszteni. (Suttogva) Mama, mama kérem! — Nem hallja. (hangosabban) Mama, mama kérem!

Mama (felnyitva szeméit) No mi az! Miféle bajod van már megint?

Milike (odaugrik s czírogatja a Mama arczát) Drága aranyos mamuska!

Mama (félre) Ez valamit akar kérni. (Milikehez) Nos, mond mit akarsz?

Milike (hízelegve) Drága, aranyos mamuska!

Mama (türelmetlenül) No, kifelé csak! Látom, hogy kérni akarsz valamit. Mond ki csak minél hamarabb.

Milike: De ugy-e nem fogsz megharagudni?

Mama (hallgat)

Milike: Igérd meg hogy nem fogsz megharagudni. Drága, aranyos mamuska.

Mama: Igérem. De hát mondjad már, mit akarsz?

Milike (szemérmesen) Egy titkom van.

Mama (haragosan) Mit titkod van!

Milike (hirtelen) De mama, megígérted, hogy nem haragszol?

Mama (szelídebben) Nos jó nem haragszom. Hát, mi az a nagy titok?

Milike (pirulva) Szeretem Szalontai Pistát.

Mama: Haszontalan gyerek.

Milike (gyorsan) De ő is szeret ám engem.

Mama: Hát akkor mi a baj?

Milike (bizonytalan arczal) De...

Mama: Mit de?

Milike: De megígérted neki, hogy elmegyek a jurista bálba.

Mama: Abbból ugyan semmi sem lesz.

Milike: De mama.

Mama: Semmi de! Nem mégy, oszt punktum!

Milike: De gondold meg, hogy akkor én nem lehetek az övé.

Mama: Hogy-hogy? Ha szeret akkor is szeret, ha nem mégy el a bálba.

Milike: De azt mondta, ott nyilatkozni fog.

Mama (gondolkozva) Nyilatkozni fog?

Milike: Igen, nyilatkozni fog! Gondold meg ezt mama. Életem függ ettől.

Ha oda el nem megyek, nem leszek az övé s ha az övé nem lehetek, nem leszek senkié sem. Inkább meghalok. Igen, igen inkább (sírva) meghalok.

Mama: (mosolyogva) Na, na csak ne sirj!

Milike: Meghalok. Oh mama, gondold meg ezt!

Mama (hallgat, aztán lassan, gon-

dolkozva) Na jó! Hát majd beszélök a papával.

Milike (mama nyakába ugorva, csókolja, öleli azt, aztán hízog hangon) Mama aranyos mama, milyen jó is vagy te! Majd boldogan kimegy)

Mama: Oh, ez a Mili! Iszonyu ez a lány, amilyen szépen tud kérni, nem tudok neki ellenállni. (Ismét nyílik a lányok szobájának ajtaja, jön Tinike s a szalon felé közeledik.) Jaj, már meg a másik. Ez a Tini! Ez is csak azt a hirt fogja pengetni, amit Mili. Hogyan tudnék megszökni tőle? De nem lehet semerre sem. Eh, tegyünk úgy, mint az előbb. (Lehunytja szeméit s alvást színlel)

Tinike (lassan kinyitja a szalon ajtaját s óvatosan körülnéz) Alszik! Fel fogom ébreszteni! (suttogva) Mama! Mama! Nem hallja. (Hangosabban) Mama, mama kérem!

Mama (felnyitja szeméit) No mi az! Miféle bajod van már megint?

Tinike (odaugrik s ezirógatja a Mama arczát) Drága, aranyos Mamuska!

Mama (félre.) Ez valamit akar kérni. Tinikéhez (Nos, mond, mit akarsz?)

Tinike (hízelegve) Drága, aranyos mamuska!

Mama (türelmetlenül) No; kifelé csak! Látom hogy kérni akarsz valamit. Mond ki csak minél hamarabb.

Tinike: De ugye nem fogsz megharagudni?

Mama (hallgat.)

Tinike: Igérd meg, hogy nem fogsz megharagudni. Drága aranyos mamuskám!

Mama: Igérem. De hát mondjad már, mit akarsz!

Tinike: (szemérmesen). Egy titkom van.

Mama: (elképedve félre) Szent atyám! Ennek is. (haragosan) Mit? titkod van?

Tinike: (hirtelen) De mama, hiszen megigérted, hogy nem fogsz haragudni?

Mama: (szelidebben) Nos, jó! Nem haragszom. Hát mi az a nagy titok?

Tinike: (pirulva) Szeretem Varga Gézárt.

Mama: Haszontalan gyerek!

Tinike: (hirtelen) De ő is szeret ám engem.

Mama: Hát akkor mi baj?

Tinike: (bizonytalan arczal) De... Mama: Mit de?

Tinike: De megigérttem neki, hogy elmegyek a hírlap írók estélyére.

Mama: Abból ugyan semmi sem lesz!

Tinike: De mama!

Mama: Semmi de! Nem mégy osztipunktum!

Tinike: De gondold meg, hogy én akkor nem lehetek az övé.

Mama: Hogy, hogy? Ha szeret, akkor is szeret, ha nem mégy el arra az estélyre.

Tinike: De azt mondta, ott nyilatkozni fog.

Mama: (gondolkozva) Nyilatkozni fog?

Tinike: Igen, nyilatkozni! Gondold meg ezt mama! Eleted függ ettől. Ha oda el nem megyek, nem leszek az övé s ha az övé nem lehetek, nem leszek senkié sem. Inkább — meghalok. Igen, igen inkább (sirva) meghalok.

Mama: (mosolyogva) Na, na csak ne sirj!

Tinike: Meghalok, igen! Oh, mama, gondold meg ezt!

Mama: (hallgat, aztán lassan, gondolkozva) Nojó! Hát majd beszélök a papával!

Tinike: (Mama nyakába ugorva csókolja, öleli, aztán hízog hangon) Mama, aranyos mama, milyen jó is vagy te! (Aztán boldogan kimegy.)

Mama: Oh, ez a Tini! (kétségbeesve) Oh, ezek a lányok! De ugy van az, ha az embernek nagy lányai vannak, a kiknek mindig vannak titkos imádóik, a kik örökösen csak — nyilatkozni fognak!

(Függöny legördül.)

Közgazdaság.

Érték-tőzsde.

A debreczeni „közgazdasági bank részv.-társaság” közlése. 1897. február hó 9-én.

Allamadósság:

Magyar aranyjárdék 4%.	—	122.—	122.30
„ vasuti beruházási kót. 4 1/2%.	123.50	124.50	
„ koronajárdék 4%.	—	99.70	100.20
„ regále vált. kót. 4 1/2%.	—	101.—	102.—
Osztrák aranyjárdék 4%.	—	123.50	124.—
Egységes államkötvény 4 1/2%.	101.75	102.25	
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	140.75	141.75	

Sorsjegyek:

Magyarjelzálogbank 4%-os sorsj.	123.—	124.—
„ 3-os	103.50	104.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	117.50	118.50
Magyar vöröskereszt sorsjegy	11.—	11.50
Osztrák	—	20.50
Olasz	—	12.50
Bazilika sorsjegy	—	7.50
Jó-sziv	—	3.90

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	407.—	407.50
Osztrák hitelbank részvény	—	369.80	370.—
Magyaripar-és keresk. bank. r.	103.50	104.—	

Pénznekem:

Cs. és kir. arany	—	—	5.65	5.73
20 márkás arany	—	—	11.72	11.76
20 frankos arany	—	—	9.51	9.52
1 Sovereigns	—	—	11.97	12.01
Debr. I-só tkptr. 4 1/2%-os zl.	—	—	99.—	99.50

Budapesti gabona-tőzsde.

Budapest, február 8.

Buzát ma gyengén kínáltak, a kereslet gyenge volt. — Elkelt lanyha irányzat mellett 9.000 métermázsa 5 krajczárral olcsóbb áron.

Egyéb gabonaneműekben gyér forgalom, mellett az árak változtak.

Eladatott:

Buza. Tiszav. 100 mm. 80.5 kg.	8.30
frt. 300 mm. 80.5 kg. 8.44	200 mm.
80. kg. 8.40 frton mind három hónapra.	
Zab: 5.95—6.30.	

Natárlidő-üzlet.

Az irányzat lanyha volt s az árak hanyatló irányt vettek mérsékelt forgalom mellett, zárlatkor azonban kissé emelkedtek az árak.

Hivatalos felmondások nem történtek.

Hivatalos zárófolyamok. Déli 1 órakor az árfolyamjegyző-bizottság a következő hivatalos zárófolyamokat állapította meg:

	frt
Buza szept.—októberre 1897	7.35—7.36
„ márcz.—ápr.-ra 1897	7.77—7.79
„ május—juniusra 1897	7.76—7.78
Rózs 1897	6.40—6.41
Tengeri máj.—jun.-ra 1897	3.81—3.82
Zab márcz.—ápr.-ra 1897	5.98—6.
Repeze aug.—szept. 1897	11.—11.10

Zárlat 4 óra 30 perczkor:

	frt
Buza tavaszra 1897	7.35—7.36
Rózs 1897	6.40—6.41
Zab 1897	3.84—3.85
Tengerimáj.—jun.-ra 1897	5.98—5.99
Repeze őszre 1897	11.90—11.05

Sertéspiacz.

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli sulyban) — krtól — krig. Öreg közép (páronkint 300—400 klgr sulyban) — krtól — krig. Fiatal nehéz (páronkint 320 klgron felüli sulyban) — krtól — krig. Fiatal közép (páronkint 251—320 klgr. sulyban) — krtól — krig. Fiatal könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) — krtól — krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) — krtól — krig. Közép (páronkint 220—280 klgr. suly) — krtól

— krig. Könnyű (páronkint 220 klgrig terjedő sulyban) — krtól — krig. Sertéslétszám 1897. évi febr. hó 5-ik napján volt készletben 6936 darab. 1897. évi febr. hó 5-dik napján felhajtott — darab, 1897. febr. hó 6. 7-dik napján elszállított 128 db. 1897. jan. hó 8-ik napjára maradt készletben 6807 db. — A hizott sortés üzletirányzata változatlan.

Debreczeni városi színház.

Folyószám 137. Bérlet 109. sz.

Szerdán, 1897. február hó 10-én.

az „Orsz. Magyar színészegyesület” nyugdíj alapja javára:

Fedora.

Színmű 4 felvonásban, irta: Sardon.

Csütörtökön, 1897. február hó 11-én: új betanulással.

Tiszturak a zárdában.

Operette 3 felvonásban, zenéjét irta: Verne.

Szerkesztői posta.

Karem. (Debreczen.) Köszönjük! Még a hét folyamán sorra kerül. Üdvözet.

I. S. (Debreczen.) Küldeményét a közlendőkhöz soroztuk.

B. I. (Kisujszállás.) Mai tárczánkban megtalálja. Köszönjük.

Sz. Gy. (Győr.) Express levélben megy.

F. D. (Nagyvárad.) A 12-iki előadást 13-án megismételjük. Üdv!

Vasuti menetrend.

Érvényes 1896. október hó 1-től.

Egységes vasuti idő szerint.

Debreczenből indul:

	6. p.
Budapest felé (gyorsvonat)	reg. 8 40
Budapest—Nagyvárad felé	d. u. 12 36
Budapest—Nagyvárad felé	este 10 31
P.-Ladány—Nagyvárad-felé*)	d. u. 3 48
P.-Ladányig (minden kedden)	déli 12 —
Csak P.-Ladányig vegyes vonat.	este 8 15
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u. 4 07
Szatmár—M.-Sziget felé	este 8 —
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel 8 05
Csak Szatmárig	reg. 5 30
Miskolcz—Kassa felé	reg. 8 25
Miskolcz—Kassa felé	este 8 10
Szerencs-S.—A.-Ujhely-Kassa felé	d. u. 4 03
H.-Böszörmény—Büd-vasártérről	reg. 5 28
Sz.-Mihály-felé	reg. 5 51
„ (m. áll. v.-tól vasártérről)	d. u. 3 57
„ (m. áll. v.-tól vasártérről)	d. u. 4 10
Füzes-Abony felé (m. áll. v.-tól)	reg. 4 42
„ (vasártérről)	reg. 5 —
Ohat-Kócs-Polgár felé m. áll. v.-tól	d. u. 4 12
„ (vasártérről)	d. u. 4 24
Derecske—Nagy-Léta felé	reg. 8 36
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u. 4 17

*) P.-Ladánytól gyorsvonat.

Budapestre érkezik:

A reggel 8 ó. 40 p.-kor induló gyv.	d. u.	1 50
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló szv.	este	8 10
Az este 10 ó. 31 p.-kor induló szv.	reg.	5 45

Budapestről Debreczenbe

indul:

A délután 3. ó. 47 p.-kor érk. szv.	reg.	9 40
Az este 7 ó. 09 p.-kor érkező gyv.	d. u.	2 15
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező szv.	este	7 05
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező szv.	este	9 15
P.-Ladányig gyv. átszállással		

Debreczenbe érkezik.

Kassa—Miskolcz felől	este	7 50
„ vasártérről	reg.	8 09
B.-Szt.-Mihály	m. áll. v.-hoz	reg. 8 17
H.-Böszörmény felől	vasártérről	este 8 40
„ m. áll. v.-hoz	este	8 49
F.-Abony felől (vasártérről)	d. u.	5 23
F.-Abony „ (m. áll. v.-hoz)	d. u.	5 32
Ohat-Kócs-Polgár felől (vasártérről)	reg.	7 50
Ohat-Kócs-Polgár „ (m. áll. v.-hoz)	reg.	8 —
Derecske—Nagy-Léta felől	reg.	7 25
Derecske—Nagy-Léta felől	d. u.	8 15

Debreczenbe érkeznek:

Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	8 47
Budapest—Nagyvárad felől gy.-v.	este	7 09
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel	2 40
Nagyvárad P.-Ladány felől	reg.	7 40
Csák P.-Ladánytól	reg.	5 12
M.-Sziget—Szatmár felől	reg.	7 50
M.-Sziget—Szatmár felől	d. u.	12 18
M.-Sziget—Szatmár felől	este	10 16
Csák Szatmárról	este	8 58
Kassa—Mikolcz felől	reg.	8 07
Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs felől	déli	12 21

Berkeosik díjszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napudvara:		
Egész napra, reggeli 7 óráig esti 9 óráig	8	8
Fél napra, reggeli 6 óráig d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3	2
II. Órandura.		
Fél órára	40	30
1/4 órára	60	45
Egy egész órára	80	60
Minden következő órára	40	30
Az utolsó óra félórára v. hosszabb időre	80	15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszajövet nélkül a város sorompói beüli	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetőknél (valláskülönbség nélkül), ha a végintézés a templomban történik		
A temetőbe ki és vissza	20	14
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	120	80
A színházba menet	60	40
A színházból jövet	80	60
Bármely vasúti irodához vagy raktárhoz nappal menet vagy jövet kézi táskával	50	30
Éjjeli menet vagy jövet kézi táskával	80	60
A kocsi mellé elhelyezett minden darab málna után külön 10 kr. díj jár. A korcsolyázó, vagy csónakázó tóhoz, cukor-gyár, légszesz-gyár, kertészeti egyesület és gőzmalomhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nagyerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	60	30
Menet és jövet egy órai várakozással	1	70
Minden következő órára	60	40
Külső barom- és lövésárterre oda és vissza egy órai várakozással	120	90
Minden következő órára	40	30
Katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet 1 órai várakozással	80	60
Minden további órára	40	30

A díjak reggeli 6 óráig esti 9 óráig számítottnak.
 Kiadó és laptulajdonos:
 „Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.
 Felelős szerkesztő: Mj. Gily Ede.

Nyilttér.

Köszönetnyilvánítás.

Boldogult férjem, **Boros Géza** nyugalmazott cs. és kir. százados elhalálozása alkalmából a részvénytársaságok részéről külön-külön válaszolni, jól eső részvénytávirányításokért ez uton mondok forró köszönetet. Különösen kedves kötelességemnek tartom őszinte hálámat és köszönetemet kifejezni a cs. és kir. 39-ik gyalog ezred parancsnokságának, a temetésen megjelent tiszturaknak, a az ezred egész tisztikarának, kik bajtársai szeretetük jeléül koszorúval adóztak.
 H.-Szoboszló, 1897. febr. 7.
 Maradok teljes tisztelettel
 148-1-1 **Özv. Boros Gézá**
 szül. **Lenthe Etelka.**

Könyvelő,

magyar-német levelező, keresztény, nőtlen, 27 éves, kereskedelmi akadémiát végzett, jó írással, egyszerű-kettős könyvvitelben, levelezésben több évi praxissal, képfestő és gépgyárakban volt, érti a fűszerszakmát is, értelmes, ügyes és tisztességes kereskedő, szolid igényekkel alkalmazást keres. Czim a kiadóhivatalban.

Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város főispánjától.

177
1897.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város mérnöki hivatalánál egy mérnöki állás fogván betölteni, mely évi egyezerhatyszáz (1600) frt fizetés és kétszázötven (250) frt lakbérátalánnyal van összekötve, ezen állásra ezennel pályázat hirdettetik. Felhívtnak a pályázni kívánók, hogy kellőleg felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám folyó évi február hó 28-ik napjának délutáni 5 órájáig annyival inkább benyujtsák, mert később érkező kérvények tekintetbe vétetni nem fognak.
 Debreczen, 1897. február 3.

Gróf Dégenfeld József.
 főispán.

136-2-2

Hirdetmény.

A hajdu-sámsoni ev. ref. egyházközség az 1897. január hó 10-én kelt 4. számú végzésével H.-Sámson községben új templom építését határozta el.

Ezen építés fogantatásának biztosítása czéljából zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet.

Az építési költségek 30,039 frt 40 krra vannak előirányozva. Ajánlatok csak az összes építési munkákra tehetők.

Vállalkozni óhajtok felhívtnak, hogy a fentebbi építkezés végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat f. 6. február hó 21. napjának ó. e. 12 órájáig a h.-sámsoni ev. ref. lelkészi hivatalhoz nyujtsák be.

Az ajánlatban az ajánlati összeg 5%-a készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban csatolandó.

Az ajánlatban világosan kiteendő számokkal és betűkkel azon összeg, melyért ajánlkozó az építési munkákat elvállalni hajlandó; kiteendő továbbá, hogy ajánlkozó a terveket, költségvetést, feltételeket és mérési azokat magára nézve kötelezőknek tartja.

Az építésre vonatkozó tervek, költségvetés és feltételek a h.-sámsoni ev. ref. lelkészi hivatalban, a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Későn érkezett, vagy kellően fel nem szerelt ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Építetű egyháztanács fenntartja magának azon jogot, hogy a beérkezendő ajánlatok közül, tekintet nélkül az ajánlati összegre, szabadon választhasson, vagy esetleg új árlejtést hirdessen.

Kelt H.-Sámson, 1897. február hó 7.

Az egyháztanács.

144-1-1

Hatásos reklámtáblákat

arany vagy ezüst próbaléssel;

gyönyörű kivitelű szines rajzokkal ellátott

Üzleti reklámhártyákat

teljes szerinti szabattal;

Raktári nyomtatványokat;

erős vászonkötésű

Bevásárlási könyvecskéket

* olcsóbban mint bárhol *

CSOKONAI
 nyomda- és kiadó részv.-társaság
 Debreczenben.

Mű- és Könyvnyomda
Hírlapkiadó-vállalat
Diszmű-könyvkötészet